

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

20 июнь 2018 ел

№ 4

Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарга
китерелгән зыян күләмен исәпләү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Урман законнарын бозу аркасында урманнарга китерелгән зыян күләмен исәпләү турында» 08.05.2007 ел, № 273 карары нигезендә, Буа муниципаль районы Аксу авыл жирлеге башкарма комитеты,

КАРАР БИРӘ:

1. Расларга:

№ 1 күшымта нигезендә агач әзерләү рөхсәт ителә торган урман законнарын бозу нәтижәсендә урман утыртмаларына, куакларга һәм лианаларга китерелгән зыян күләмен исәпләү өчен такслар;

№ 2 күшымта нигезендә агач әзерләү рөхсәт ителми торган агач һәм куакларга китерелгән зыян күләмен исәпләү өчен таксалар;

№ 3 күшымта нигезендә, урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына яисә урман утыртмаларына кертелмәгән агачларга, куакларга һәм затларга китерелгән зыян күләмен исәпләү методикасы;

урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарга китерелгән зыянның күләмен исәпләп чыгару өчен такслар, урман утыртмаларына китерелгән яисә урман утыртмаларына карамаган агачларга, куакларга һәм лианаларга кертелгән зыяннан тыш, 4 нче күшымта нигезендә.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән законлы көченә керә һәм Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/>, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Буа муниципаль районының **Боерган** авыл
жирлеге башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы

И.В. Малышева

**Агач әзерләү рөхсәт ителә торган урман законнарын бозу аркасында урман утыртмаларына,
куакларга һәм лианаларга көртөлгөн зиян құләмен исәпләү өчен
ТАКСЛАР**

Хокук бозу төре	Зиян құләме
I. Урман утыртмаларына китеңелгөн зиян құләмен исәпләү өчен такслар	
1. Киләсе ағачларның, қуакларның һәм лианаларның үсешен түктату дәрежәсенә қадәр законлы булмаган кисүләр, казып алу, юқ итү яки зараплау:	
ылыслы токым ағачларының кәүсәссе 12 см һәм андан да күбрәк диаметрлы яфраклы токым ағачлары 16 см һәм андан да күбрәк	ылыслы токым ағачларының кәүсәсден диаметры 12 см һәм андан да күбрәк яфраклы токым ағачларының кәүсә диаметры 16 см һәм андан да күбрәк булган 50 тапқыр бәясен урман ресурслары құләме берәмлеке өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарғаннар
ылыслы токым ағачлары, кәүсәсден диаметры 12 см га житмәгән, һәм кәүсәсден диаметры 16 см га житмәгән яфраклы токым ағачлары	ылыслы токым ағачларының кәүсәсден диаметры 12 см булган һәм кәүсә диаметры 16 см булган яфраклы токымлы ағачларның 50 тапқыр бәясен урман ресурслары құләме берәмлеке өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарғаннар
ылыслы токымнарның һәр куагы	Татарстан Республикасында урман хасил итүче төп ылыслы токымның кәүсәссе 16 см булган 1 ағачның ағач материалының 10 тапқыр бәясе, урман ресурслары құләме берәмлеке өчен ин зур ставка буенча саналган
яфраклы токымнарның һәр куагы һәм һәр лианасы	Татарстан Республикасында урман хасил итүче яфраклы төп токымның кәүсәссе 20 см булган 1 ағач материалының 10 тапқыр бәясе, урман ресурслары құләме берәмлеке өчен ин зур ставка буенча саналган
2. Түбәндәге ағачларның, қуакларның һәм лианаларның үсешен түктатуга китеңи торган зиян:	
ылыслы токым ағачларының кәүсәссе 12 см һәм андан да күбрәк диаметрлы яфраклы токым ағачлары 16 см һәм андан да күбрәк	ылыслы токым ағачларының кәүсәссе 12 см һәм андан да күбрәк яфраклы токым ағачларының кәүсәссе 16 см диаметрлы һәм андан да күбрәк диаметрлы 10 тапқыр бәясен урман ресурслары құләме берәмлеке өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарғаннар

ылыслы токым агачлары, кәүсәсенең диаметры 12 см га житмәгән, һәм кәүсәсенең диаметры 16 см га житмәгән яфраклы токым агачлары	ылыслы токым агачларының кәүсәсенең диаметры 12 см булган һәм кәүсә диаметры 16 см булган яфраклы токым агачларының 10 тапкыр кыйммәте, урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарылган
ылыслы токымнарның һәр куагы	Татарстан Республикасында тәп ылыслы урман токымының кәүсәсе 12 см булган 1 агач материалының 10 тапкыр бәясе, урман ресурслары күләме берәмлеге өчен ин зур ставка буенча саналган
яфраклы токымнарның һәр куагы һәм һәр лианасы	Татарстан Республикасында тәп яфраклы урман токымының кәүсәсе 16 см булган 1 агач материалының 10 тапкыр бәясе, урман ресурслары күләме берәмлеге өчен ин зур ставка буенча саналган
3. Коры-сары агачларны, чытырманлық агачларын, жил белән ауган агачларны законсиз кисү, үзләштерү (урлау)	урман ресурслары күләме берәмлеге өчен түләү ставкалары буенча исәпләп чыгарылган коры-сары, чытырман һәм жил аударган агач материалының бәясе
4. Урман питомникларында үсентеләрне яисә үсентеләрне юк итү яки зыян китеүү	Кырылган яки заарланган чәчкене яки үсентеләр яшенә кадәр чәчкеннәрне һәм үсентеләрне үстерү белән бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме - һәр юк ителгән яки заарланган чәчкене яки үсенте өчен
5. Урман культураларын, урман орлыкларын һәм аналық плантацияләрен, табигый барлыкка килгән яшь терлекләрне һәм үсмерләрне юк итү яки зыян китеүү	Кырылган яисә черегән урман культуралары (чәчү яки утырту тарафыннан булдырылган урман утыртмалары), табигый чыгышлы яшь агачлар һәм үсеп чыккан үсентеләр, һәр гектар юкка чыгарылган яисә зыян күргән урман культуралары өчен, 10 яшкә кадәрге табигый яшь үсентеләр һәм үсентеләр өчен чыгымнарның 5 тапкыр күләме - һәр гектар урман культуралары, табигый килеп чыккан һәм үсеп чыккан яшь үсентеләр өчен юкка чыгарылган яисә зыян күргән урман-орлык һәм ана плантацияләр яшенә кадәр урман орлыклары һәм ана плантацияләр төзүгә бәйле чыгымнарның 7 тапкыр күләме - 10 яшкә кадәрге чорда юкка чыгарылган яисә заарланган урман-орлык һәм ана плантацияләрнең һәр гектары өчен
	әлеге күшымтаның 1 һәм 2 пунктлары нигезендә билгеләнгән бәя күләмендә - урман культураларын, урман орлыклары һәм ана плантацияләрен, табигый чыгышлы яшь терлекләрне һәм 10 елдан артык яшь үсентеләрне юкка чыгарган яисә заарлаган өчен
II. Урман утыртмаларына, куакларга һәм гражданнарга китерелгән зыян күләмен исәпләү	

өчен таксалар

Урман утыртмаларына кертелмәгән ағачларны, куакларны һәм яфракларны юк итү яки зиян китерү

юкка чыгарылган яки заарланган һәр ағач, куак, лиана өчен ағачлар, куаклар үстерү белән бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме

**Агач өзөрлөү рөхсөт ителми торган агачларга һәм куакларга китерелгән зыянны исәпләп
чыгару өчен
ТАКСЛАР**

Россия субъекты	Федерациясе	Юкка чыгарылган, заарланган яки киселгән агачлар күләме буенча таксалар , сум/куб м		1 юкка чыгарылган, зыян күргән яки киселгән куак өчен таксалар, сум	
		законсыз кисуләр, юкка чыгару яки зыян күрү вакытында куакларның үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр зыян	куаклар үсешен заарлауга китермәгән зыян	законсыз кисуләр, юкка чыгару яки зыян күрү вакытында куакларның үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр зыян	куаклар үсешен заарлауга китермәгән зыян
Татарстан Республикасы		10782	2156,4	366,6	172,5

**Урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына яисә урман утыртмаларына
көртөлмәгән агачларга, қуакларга һәм граҗданнарга китерелгән зыян құләмен исәпләү
методикасы.**

1. Элеге методика нигезендә урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына, китерелгән зыянның құләме яисә урман законнарын бозу аркасында урман утыртмаларына, қуакларга һәм лианаларга көртөлмәгән һәм зарап һәм файда китерә торған зыян құләме билгеләнә.

Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнардан файдаланудан алымаган көремнәр алымаган табыш дип аңлатыла.

2. Зыян құләме урман утыртмаларына китерелгән яисә урман законнарын бозу нәтижәсендә урмандагы агачларга, қуаклықларга һәм лианаларга каралмаган зыянны агач материалларын әзерләү рөхсәт ителә торған урман законнарын бозу нәтижәсендә китереп чыгарған зыянны исәпләү өчен, агач материалларын әзерләү рөхсәт ителми торған агачларга һәм қуакларга китерелгән зыянның құләмен исәпләү өчен һәм урман законнарын бозу нәтижәсендә урманга китерелгән зыянны исәпләү такслары, урман утыртмаларына яки урман утыртмаларына, агачларга, қуакларга һәм лианнарга көртөлгән зыянны исәпләү өчен билгеләнә (алға таба - такслар).

3. Урманнарга, шул исәптән урман утыртмаларына, ағынты сулар, химик, радиоактив һәм башка зараплы матдәләр, житештерү һәм куллану калдықлары, ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә барлыкка килгән зыяннарны, урман янғыннарын булдырмың торған жайламаларсыз житештерү объектларын файдалануга тапшыру нәтижәсендә агач утыртмаларына, қуакларга һәм лианнарга зыян китергәндә, тиешле территорияне алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерүгә бәйле чыгымнар, шулай ук тиешле территорияне алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерүгә бәйле чыгымнар, шулай ук, урман янғыннарын сүндерү белән бәйле.

4. Такслар нигезендә зыян құләме үсентеләр һәм үсентеләр үстерүгә, урман культуралары, урман орлығы һәм ана плантацияләре булдыруга, Табигый үсемлек һәм үсемлек үсентеләре үсешенә, территорияне чистартуга һәм аны алга таба файдалану өчен яраклы халәткә китерүгә, урман корылышы һәм урман хужалығы билгеләрен әзерләү һәм урнаштыруга, урман юлына яки янғынга каршы билгеләнештәге юлга зыян китерүгә бәйле чыгымнар құләменнән чыгып исәпләнә, хокук бозу вакытында вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнгән бәяләр һәм нормативлар кулланыла, алар турыдан-туры урман үсентеләре һәм үсентеләр үстерүгә, урман культуралары, орлықлык һәм ана плантацияләре, табигый токымдагы яшь үрчмелекләр булдыруга, шулай ук аларны юк ителгән яки зыян күргән территорияне чистартуга һәм аны алга таба файдалану өчен яраклы хәлгә китерүгә, урман төзелеше һәм урман хужалығы билгеләрен әзерләүгә һәм урнаштыруга бәйле, урман юлына яки янғынга каршы билгеләнештәге юлларга зыян китерүне бетерү.

5. Такслар нигезендә зыян құләме урман ресурслары құләме берәмлеке өчен түләү ставкаларыннан чыгып исәпләнсә, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнгән түләү ставкалары, үзагачны 10 км ераклықка чыгаруга карата Россия Федерациясе Урман кодексының 81-84 статьялары нигезендә билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә кулланыла.

6. Агачның бәясен исәпләгәндә, аны әшлекле һәм вакланмага бүлү башкарылмый. Бу очракта уртacha зурлыктагы әшлекле үзагачка карата билгеләнгән түләү ставкасы кулланыла.

1 гектардан артык мәйданда юкка чыгарылган, заарланган яки киселгән агачлар, қуаклар һәм лианалар құләмен билгеләү өчен урман төзелеше материаллары кулланыла.

7. Зыян құләмен санаганда, агач кәүсәсенең диаметры 1,3 метр биеклектә үлчәнә.

8. Зыян құләме 1 сумга кадәр төгәллек белән исәпләнә.

9. Такслар нигезендә саналған зыян құләме арта.:

2 тапкыр, әгәр урман законнарын бозу саклагыч урманнарда (максус сакланылуучы табигать территорияләреннән тыш) һәм эксплуатацияләү урманнарының максус яклау участокларында башкарылса;

3 тапкыр, әгәр урман законнарын бозу саклагыч урманнарының аеруча яклау участокларында

башкарылса;

5 тапкыр, әгәр урман законнарын бозу махсус сакланылуучы табигать территорияләрендә башкарылса;

10 тапкыр, әгәр азық-төлек урман ресурсларын әзерләү яисә төрләре Россия Федерациясенең Кызыл китабына һәм (яисә) Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән дару үсемлекләрен жыю башкарылса.

10. Элеге Каарга 1 нче күшымтада күрсәтелгән такслар нигезендә саналган зыян үләмә декабрьдә - гыйнварда гамәлгә ашырыла торган ылышлы токым агачларын һәм қуакларын законсыз кискән, юкка чыгарган яисә заарлаган очракта 2 тапкырга арта.

11. Агач материалын әзерләү “Агач материалын әзерләү рөхсәт ителми торган агачларга (куаклыкларга) китерелгән зыянның үләмә “Агач материалын әзерләү рөхсәт ителми торган агач һәм қуакларның төрләре (токымнары) исемлеген раслау турында” Урман хужалығы федераль агентлыгының 05.12.2011 № 513 боерыгы нигезендә элеге каарга 2 нче күшымтада күрсәтелгән такс әсәре буларак исәпләнә, һәм юкка чыгарылган, киселгән яисә заарланган агачларның (куакларның) үләмә (куләм) күрсәтелә.

12. Урман утыртмаларына кертелмәгән агачларга, қуакларга һәм лианаларга китерелгән зыянны исәпләгендә, вәкаләтле башкарма хакимият органнары билгеләгән хокук бозу очрагында булган бәяләр һәм чыгымнарны нормативлары кулланыла, алар агач, қуаклар һәм лианалар үстерү белән турыдан-туры бәйле, шулай ук алар артыннан юкка чыгарылган яисә заарланган килеш карау белән.

13. Урманнарга, шул исәптән урман үсентеләренә, яисә урман үсентеләренә кертелмәгән агачларга, қуакларга һәм лианаларга китерелгән зыян үләмә урман законнарын бозу нәтижәсендә зыян үләмнәрен кушу юлы белән исәпләнә.

**Урман законнарын бозу нәтижәсендә урманнарга китерелгән зыянны исәпләп чыгару өчен,
урман утыртмаларына китерелгән яисә урман утыртмаларына карамаган агачларга,
куакларга һәм лианнарга кертелгән зыянны исәпләү өчен**
ТАКСЛАР

Хокук бозу төре	Зыян күләме
1. Билгеләнгән кагыйдәләрне бозып, үз белдеген белән агач сумаласын әзерләү	Агач сумаласы күләме берәмлеке өчен түләү ставкалары буенча саналган 5 тапкыр бәясе
2. Агач урман ресурсларын әзерләү һәм жыю (бүреләр, каенлар, агачлар һәм куаклар, чүпчар, яфрак азық, чыршы, пихта һәм нарат лапалары, мха, урман астилкасы, камыш,) билгеләнгән кагыйдәләрне бозып башкарыла, шулай ук аларны үз белдеген белән бозу яки юк итү.	Бүкән, каен кайрысы, куак һәм агач кайрысы, коры-сары, чыршы, нарат, ак чыршы ботаклары, мүк, урман түшәге, камыш, бәяләре 2 тапкыр бәясе
3. Азық-төлек урман ресурсларын (кыргый үсә торган жиләк-жимеш, жиләк, чикләвек, гәмбә, орлыклар, агач соклары) әзерләү һәм билгеләнгән кагыйдәләрне бозып башкарыла торган дару үләннәре жыю, бигрәк тә үз белдекләре белән	Азық-төлек урман ресурслары һәм дару үләннәре күләме буенча исәпләп чыгарылган кыргый үсә торган жимеш, жиләк, чикләвек, гәмбә, орлык, агач соклары, дару үсемлекләренең кыйммәте 2тапкыр бәясе
4. Урманнаран үз белдеген белән файдалану: Аучылык хужалыгын алыш бару; авыл хужалыгы алыш бару; урман жиләк-жимеш, жиләк, декоратив яки дару үләннәре үстерү; фәнни-тикшеренү һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру; рекреацион эшчәнлекне тормышка ашыру; урман плантацияләрен булдыру һәм эксплуатацияләү; жир асты байлыкларын геологик өйрәнү, файдалы казылма ятмаларын эшкәрту эшләрен башкару; сусаклагычларны, башка ясалма су объектларын, шулай ук гидротехник корылмаларны һәм махсус портларны төзү һәм эксплуатацияләү; электр тапшыру линияләрен, элемтә линияләрен, юлларны, труба үткәргечләрне һәм башка линия объектларын төзү, реконструкцияләү, эксплуатацияләү; агач һәм башка урман ресурсларын эшкәрту	Федераль милектә булган урман кишәрлеке мәйданы берәмлеке өчен түләү ставкасы буенча саналган еллык аренда түләвенең 5 тапкыр күләме территорияне чистартуга һәм аны алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерүгә бәйле чыгымнарны тиешле рәвештә файдалануның һәм аның күләме

5. Туфракларны үз белдеге белән тәшерү, юк итү яки бозу, транспорт чарапаларын һәм механизмнары, махсус билгеләнештән тыш, саклау урманнарында, билгеләнгән урыннардан тыш, аларның гамәлдәге урман юлларыннан читтә хәрәкәт итү	Татарстан республикасында төп урман төзүче токымның үзагач күләме берәмлеке өчен түләүнең ин зур ставкасы 5 тапкыр (һәр квадрат метр өчен тәшерелгән, юкка чыгарылган яки бозылган туфрак, шулай ук саклагыч урманнарда урнашкан махсус билгеләнештән тыш һәр транспорт чарасы яки механизм өчен йә гамәлдәге юллардан читтә хәрәкәт итү)	
6. Кырмыскаларны юк итү яки заарлалау	Татарстан Республикасында урман барлыкка кiterүче төп токымнан булган агач күләме берәмлеке өчен түләүнең ин зур ставкасы, юкка чыгарылган яисә зыян күргән кырмыска оясы диаметрына карап билгеләнгән коэффициентка тапкырланган (һәрбер юк ителгән яисә зыян күргән кырмыска оясы өчен):	
	диаметры 0,7 м га кадәр булганда	- коэффициент 1;
	диаметры 0,8 - 1 м га кадәр булганда	- коэффициент 1,5;
	диаметры 1,1 - 1,3 м булганда	- коэффициент 2,5;
	диаметры 1,4 - 1,6 м булганда	- коэффициент 4;
	диаметры 1,7 - 1,9 м булганда	- коэффициент 6;
	диаметры 2 м һәм аннан да зуррак булганда	- коэффициент 7
7. Коммуналь-көнкүреш һәм сәнәгать калдыклары, көнкүреш һәм төзелеш чүпчары белән урманнарны пычрату яисә чүпчар белән чүпләү	территорияне чистартуга һәм аны алга таба куллану өчен яраклы хәлгә кiterүгә бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме	
8. Урман төзекләндерү яисә урман хужалыгы билгеләрен юк итү яисә аларга зыян кiterү	юкка чыгарылган яисә зыян күргән урман хужалыгы тамгасын әзерләүгә һәм урнаштыруга бәйле чыгымнарның 5 тапкыр күләме	
9. Урман юлын яисә янгынга каршы билгеләнештәге юлларга зыян салу	Хәрәкәтләрне бетерүгә бәйле чыгымнарның 2 тапкыр күләме	